

Židé

Zvláštní skupinou městských obyvatel byli Židé. Žili v nevelkých uzavřených čtvrtích zvaných ghetta nebo v menších městech v jedné či jen v několika málo ulicích.

Hlavní důvod, proč se Židé odlišovali od ostatního křesťanského obyvatelstva, byl náboženský. Židovské a křesťanské náboženství mají společnou první část bible — Starý zákon, který pojednává o osudu starověkého židovského národa vyznávajícího víru v jednoho Boha.

Ve středověku byl však společný původ židovského a křesťanského náboženství zcela opomenut. Židé byli nespravedlivě obviňováni, že zavinili smrt Ježíše Krista, k němuž se křesťané hlásili jako k Synu božímu.

To způsobilo, že Židé vyhnaní již ve starověku ze své domoviny v Palestině žili nuceně odděleni od ostatního obyvatelstva. Často byli pronásledováni a docházelo k násilným útokům na židovské obyvatelstvo, k takzvaným pogromům.

Židé se špičatými klobouky.

Někteří čeští panovníci vydali nařízení zajišťující Židům ochranu. Nejvýznamnější z nich byla výsada vydaná roku 1254 králem Přemyslem Otakarem II. Podle ní byli Židé pod ochranou samotného panovníka jako jeho přímí poddaní.

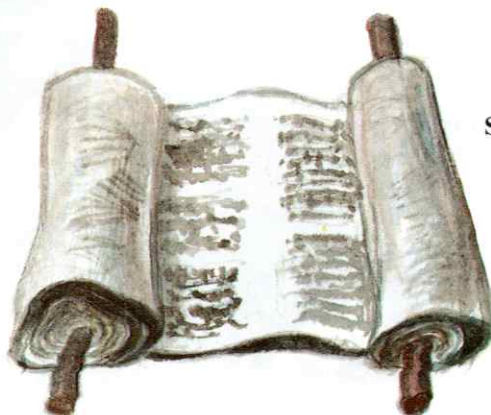
Ve středověku nebylo Židům dovoleno vlastnit půdu, ani provozovat ve městě řemesla. Zbývaly jim jedině obchod a lichva, která byla křesťanům zakázána jako nepoctivá.

Slovem lichva označujeme půjčování peněz na vysoký úrok. Za půjčené peníze požadoval lichvář při vrácení ještě navíc další peníze (úrok), někdy více než jednu třetinu z půjčených peněz. Židé půjčovali peníze na vysoký úrok, aby nahradili ztráty způsobené tím, že jim často peníze nebyly vráceny.

Svitek tóry, ze kterého se četlo při bohoslužbách v synagóze, tvořil velmi dlouhý pergamenový pruh. Na obou koncích byl připevněn k dřevěným tyčím, na které se dal navíjet. Ručně psaný svitek tóry obsahoval pět knih Mojžíšových ze Starého zákona o rozsahu asi 200 stran dnešní knihy. Celá tóra se přečetla při bohoslužbách během jednoho roku.

Náboženské svátky (svěcení soboty místo křesťanské neděle) a zvyklosti podle předpisů tóry odlišovaly Židy od ostatního křesťanského obyvatelstva.

Aby bylo možné Židy rozpoznat již zdaleka, měli podle církevního nařízení nosit vysoký špičatý klobouk.

Svitek tóry.